

Fullmäktige 15.05.2023 § 51

§ 51

Bokslutet för 2022 och behandling av resultatet

Beredning och upplysningar:
Jyrkkä Maria

fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige beslutar följande om behandlingen av resultatet för år 2022:

- Baskommunen minskar avskrivningsdifferensen med 10 752 842,27 euro.
- Affärsverket Esbo lokaler minskar avskrivningsdifferensen med 5 014 750,03 euro.
- Skadefonden: överskottet på 934 528,07 euro läggs till fondens överskott från tidigare räkenskapsperioder.
- Överskottet i fonden för utveckling av näringar och sysselsättning 299 085,86 euro läggs till fondens överskott från tidigare räkenskapsperioder. Fondens överskott från tidigare räkenskapsperioder 1 759 510,07 euro överförs till fondens kapital.
- Underskottet i investeringsfonden för bastjänster och markanskaffning 26 086 288,48 euro läggs till fondens överskott från tidigare räkenskapsperioder. I fondens kapital görs en stadgeenlig inflationsrättelse enligt konsumentprisindex 2022. Ur fondens överskott från tidigare räkenskapsperioder överförs 41 937 243,62 euro till fondens kapital.
- Överskotten i fonden för social kreditgivning 11 817,72 euro överförs till fondens kapital. Fonden avslutas 31.12.2022 och fondkapitalet 2 181 682,22 euro överförs.
- Stadens överskott 262 752 895,81 euro läggs till överskottet av eget kapital från tidigare räkenskapsperioder.

Förslagen ingår i bokslutet.

Behandling

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse

Bokslut

Kommunens räkenskapsperiod är kalenderåret. Kommunstyrelsen ska upprätta ett bokslut för räkenskapsperioden före utgången av mars månad året efter räkenskapsperioden och lämna det till revisorerna för granskning. Efter revisionen ska kommunstyrelsen förelägga fullmäktige bokslutet. Fullmäktige ska behandla bokslutet före utgången av juni månad.

Till bokslutet hör balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till dem samt en tablå över budgetutfallet och en verksamhetsberättelse. Bokslutet ska ge riktiga och tillräckliga uppgifter om kommunens resultat, ekonomiska ställning, finansiering och verksamhet. De tilläggsupplysningar som behövs för detta ska lämnas i noterna. Till bokslutet hör dessutom koncernbokslutet. Bokslutet undertecknas av ledamöterna i stadsstyrelsen och stadsdirektören.

Osäkerhet i omvärlden försvårar prognostiseringen

År 2022 var mycket exceptionellt för kommunerna; coronapandemin jämte efterarbetet tynade bort, Rysslands krig mot Ukraina flammade upp och beredningen för välfärdsområdena pågick. Stadens budget för 2022 bereddes enligt Finansministeriets kalkyler och Kommunförbundets skatteprognosram. Kalkylerna och prognoserna gjordes i en osäker situation och de preciserades under året, i enlighet med Finansministeriets och Kommunförbundets synpunkter.

Det hade förutspåtts att den ekonomiska tillväxten skulle upphöra våren 2022, då Rysslands krig mot Ukraina började. Tillväxten tog dock slut först under årets tredje kvartal. Då började Finlands ekonomi krympa. På grund av att den ekonomiska utvecklingen varit bättre än väntat höjde finansministeriet sin prognos för samfundsskatteintäkterna med en miljard euro. Därmed ökade skattefinansieringen också i Esbo.

Trots den ekonomiska tillväxten har den snabba inflationen minskat hushållens köpkraft och ökat företagets kostnader, medan de stigande räntorna har ökat låneskötselkostnaderna. Energikrisen och osäkerheten återspeglas i hushållens och företagets verksamhet, eftersom prognoserna för hur länge recessionen kommer att pågå varierar. Rysslands anfallskrig mot Ukraina förlänger och förstärker osäkerheten. Dessutom har också coronaviruset fortsatt att påverka människornas verksamhet och därigenom stadens ekonomi. Den senaste vändningen är oron för banksektorn och dess inverkan också på investeringsmarknaden.

Folkökningen i Esbo slog nytt rekord 2022

Enligt statistikcentralens preliminära uppgifter var Esbos folkmängd 305 180 invånare i slutet av 2022. Folkmängden ökade år 2022 med 8 050 personer, det vill säga 2,7 procent. Under de senaste fem åren har folkmängden ökat med 5 200 invånare per år i snitt. Folkmängden ökade betydligt mer på grund av flyttnings- än födelseöverskottet.

Flyttningsöverskottet var 6 590 personer år 2022. Flyttningsöverskottet från övriga Finland var 2 020 personer, betydligt större än året innan. Flyttningsöverskottet från utlandet var 4 570 personer.

Arbetslösheten minskade, men var i slutet av 2022 fortfarande högre än före coronapandemin.

Andelen arbetslösa var 8,7 procent av arbetskraften i slutet av 2022, 0,7 procentenheter mindre än ett år tidigare, men 1 procentenhet större än före coronapandemin tre år tidigare. I hela landet var andelen arbetslösa 9,9 procent av arbetskraften. Antalet arbetslösa var 13 049 personer i slutet av 2022, det vill säga 9 procent (1 045 personer) färre än ett år tidigare. Jämfört med tre år tidigare var dock antalet arbetslösa 1 975 fler.

Andelen arbetslösa av arbetskraften under 25 år var 8,1 procent i slutet av 2022, jämfört med 9,9 procent ett år tidigare. Tre år tidigare var andelen 6,9 procent.

Antalet långtidsarbetslösa var 5 051 i slutet av 2022, det vill säga 21 procent mindre än ett år tidigare och 47 procent mera än tre år tidigare. Långtidsarbetslösheten hade ökat i två år, men den började åter minska i mars 2022.

Bostadsproduktionen fortsatte i rekordtakt

Enligt förhandsbeskedet fullbordades cirka 814 000 m² våningsyta (v-m²) för bostäder år 2022, cirka 196 000 v-m² mindre än året innan. Enligt stadens bostadsenhet fullbordades 5 625 nya bostäder, 143 fler än året innan. Cirka 407 000 v-m² för bostäder påbörjades, cirka 221 000 v-m² mindre än året innan. Enligt bostadsenheten påbörjades 3 983 nya bostäder, 2 197 färre än året innan.

Stadens resultat förbättrades av extraordinära poster och ökade skatteintäkter

Stadens resultat var 244,8 miljoner euro. Resultatet förbättrades på grund av den allmänna ekonomiska tillväxten, på grund av vilken skattefinansieringen var 156,8 miljoner euro bättre än budgeterat. Resultatet förbättrades väsentligt av extraordinära poster, såsom försäljningen av fastighetsbolaget för Esbo sjukhus, Kiinteistö Oy Espoon sairaala. Försäljningsvinsten var 97 miljoner euro.

Utan dessa omständigheter hade resultatet varit –9 miljoner euro.

De ökade skatteintäkterna överfördes som utjämning av skatteintäkterna till andra delar av Finland

Skattefinansieringen, det vill säga intäkterna av skatter och statsandelar var

2 015,7 miljoner euro. Den var 165 miljoner euro, det vill säga 8,9 procent, mer än år 2021.

Från staden till andra delar av Finland överfördes 176,2 miljoner euro skatteintäktsbaserad statsandel år 2022. Överföringen var således större än hela skatteintäkternas ökning i Esbo.

Den ekonomiska tillväxten, sysselsättningen och inkomstnivån ökade snabbare än väntat och intäkterna av kommunal- och samfundsskatten ökade. Kommunalskatteintäkterna ökade med 1 484,7 miljoner euro, det vill säga 8 procent, från 2021. Kommunalskatteintäkterna överskred budgeten med 46,7 miljoner euro.

Den temporära höjningen på 10 procentenheter av kommunernas utdelning av samfundsskatten upphörde år 2021. Höjningen anknöt till stadens coronakompensation. Därför hade det beräknats att samfundsskatteintäkterna minskar från året innan.

De ökade emellertid i hela landet och till staden inbringade samfundsskatten 93,6 miljoner euro mer än man räknat med. Samfundsskatten inbringade 223,6 miljoner euro till staden, vilket var 10 procent mer än året innan.

Fastighetsskatten inbringade 141,8 miljoner euro, vilket var 6,6 procent mer än år 2021. En del av fastighetsskatten för år 2021 intäktsfördes först år 2022, vilket ytterligare ökade intäkterna år 2022.

Staden fick 165,6 miljoner euro i statsandelar, vilket överskred budgeten med 9,2 miljoner euro.

Verksamhetsbidragets underskott ökade

Nettoutgifterna, det vill säga verksamhetsbidragets underskott, ökade från året innan med 6,6 procent till 1 652,6 miljoner euro. De externa kostnaderna ökade snabbare än de externa intäkterna och tjänster ordnades sålunda allt mera med skattefinansiering. Detta ökar beroendet av skatteintäkterna och deras utveckling vid anordnandet av tjänster. Verksamhetsbidragets underskott var 27 miljoner euro bättre än i den ändrade budgeten.

De externa verksamhetsintäkterna var 461,4 miljoner euro, det vill säga 20,5 miljoner euro och 4,2 procent mindre än 2021. Förändringen förklaras särskilt med att coronaunderstöden var 40 miljoner euro mindre än året innan. Effekterna av coronapandemin märktes också i avgiftsintäkterna. Antalet kunder, särskilt inom kultur och idrott, har inte återgått till samma nivå som före coronatiden. Målet för markförsäljningsintäkter sänktes med 5 miljoner euro under året, eftersom konjunkturerna har skapat osäkerhet också för byggandet.

De externa verksamhetskostnaderna var 2 122,8 miljoner euro, det vill säga 78,5 miljoner euro eller 3,8 procent mer än 2021. Verksamhetskostnadernas ökning berodde särskilt på de ökade kostnaderna för specialiserad sjukvård. En betydande del av anslagsökningarna under året allokerades till välfärds- och hälsosektorn. Verksamhetskostnadernas ökning bromsades av genomförande av åtgärder i programmet En ekonomiskt hållbar stad samt vissa enskilda poster, såsom att stadens andel av kostnaderna för Helsingforsregionens trafik HRT underskred budgeten. Detta i sin tur påverkades av coronastöd som HRT fick av staten.

De långfristiga lånens lånestock minskade

Stadens nettoinvesteringar uppgick, med beaktande av finansieringsandelarna, till sammanlagt 244,7 miljoner euro, som kunde finansieras med internt tillförda medel. I den ursprungliga budgeten hade det budgeterats 220 miljoner euro i lån, som inte lyftes. Lånen amorterades med 149,2 miljoner euro. Lånen från finansinstitut var 889 miljoner euro exklusive koncernkontots saldo och andra kortfristiga skuldposter.

Esbokoncernens resultat baserar sig på stadens resultat

Koncernens resultat visade, med stöd av stadens goda resultat, ett överskott på 226 miljoner euro år 2022.

Koncernens investeringsprogram var, liksom de föregående åren, omfattande. Esbokoncernen investerade 537 miljoner euro år 2022. Stadens andel av bruttoinvesteringarna var 198 miljoner euro och koncernsammanslutningarnas 339 miljoner euro.

Finansieringsandelarna för investeringsutgifterna var 15 miljoner euro. Koncernens nettoinvesteringar var 522 miljoner euro, det vill säga 4 miljoner euro mindre än året innan. Av investeringarna finansierades 83,9 procent med internt tillförda medel.

Koncernens lånestock var 4 396 miljoner euro vid utgången av 2022, minskningen var 123 miljoner euro från föregående år. Lånestocken per invånare var 14 406 euro mot 15 212 euro året innan. Den justerade lånestocken (exklusive lånen som tagits av Esbo bostäder Ab och samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster samt Esbo stads

andel av Länsimetro Oy:s lån) var 2 923 miljoner euro, det vill säga 199 miljoner euro mer än ett år tidigare. Den justerade lånestocken per invånare var 9 578 euro.

Coronapandemin påverkade fortsatt uppnåendet av resultatmålen

I stadens strategi Berättelsen om Esbo finns sju mål för fullmäktigeperioden 2021–2025. För att nå målen för fullmäktigeperioden uppställdes 27 resultatmål på stadsnivå för år 2022. Av dessa bedöms det att 17 mål har nåtts och 10 mål har mer eller mindre inte nåtts. Det har varit besvärligt att återgå till nivån före coronapandemin inom serviceproduktionen och sysselsättningen. Resultatmålen för barns och ungas välfärd och hobbyverksamhet uppnåddes inte heller. Även om vissa förbättringar har gjorts när det gäller integrationsrelaterade indikatorer har målnivåerna inte uppnåtts. Samtidigt är det fortfarande svårt att öka kostnadseffektiviteten och anpassa ekonomin.

Uppskattning av den kommande utvecklingen

Det är fortfarande svårt att förutspå den sannolika framtida utvecklingen.

Även om de ekonomiska konsekvenserna av coronavågorna har minskat med tiden, kräver hanteringen av konsekvenserna av coronapandemin alltjämt åtgärder och kostnader. De slutliga siffrorna av finansieringsmodellen för reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet publiceras på hösten. De fortsatta ekonomiska konsekvenserna av Rysslands angrepp på Ukraina skapar långvarig osäkerhet. Förutom inflationen och räntehöjningarna finns det också nya osäkerheter, såsom den i början nämnda instabiliteten i banksektorn. Statsfinansernas underskott skapar stora utmaningar för den kommande regeringen och riksdagen. Listan över osäkra saker är lång.

Reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet trädde i kraft 1.1. 2023. I modellen för finansiering av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet överförs utgifter och inkomster symmetriskt på riksnivå, men det finns stora skillnader mellan enskilda kommuner. Reformen behandlar Esbo stads finansieringsbas på ett ohållbart sätt, vilket stadsfullmäktige har konstaterat i flera utlåtanden. I och med reformen blir Esbo statsandelsberoende. Över 30 procent av de internt tillförda medlen kommer i fortsättningen från statsandelarna. Den årliga ökningen av internt tillförda medel minskar och en allt större del av ökningen av Esbo stads skatteinkomster överförs till staten och därmed någon annanstans än till staden.

Eventuella justeringar

Koncernförvaltningen föreslås få fullmakt att utföra eventuella tekniska justeringar i bokslutet som kommer fram vid revisionen. De eventuella justeringarna får inte ändra räkenskapsperiodens resultat eller behandlingen av resultatet enligt beslutsförslaget.

Beslutshistoria

Förslag

Stadsdirektör Mäkelä Jukka

Stadsstyrelsen

1

undertecknar bokslutet för 2022 och överlämnar det till revisorerna för granskning,

2

lämnar bokslutet till revisionsnämnden och vidare till fullmäktige för behandling,

3

befullmäktigar koncernförvaltningen att göra eventuella tekniska justeringar i bokslutet.

4

föreslår fullmäktige följande om behandlingen av resultatet för år 2022:

– Baskommunen minskar avskrivningsdifferensen med 10 752 842,27 euro.

– Affärsverket Esbo lokaler minskar avskrivningsdifferensen med 5 014 750,03 euro.

– Skadefonden: överskottet på 934 528,07 euro läggs till fondens överskott från tidigare räkenskapsperioder.

– Överskottet i fonden för utveckling av näringar och sysselsättning 299 085,86 euro läggs till fondens överskott från tidigare räkenskapsperioder. Fondens överskott från tidigare räkenskapsperioder 1 759 510,07 euro överförs till fondens kapital.

– Underskottet i investeringsfonden för bastjänster och markanskaffning 26 086 288,48 euro läggs till fondens överskott från tidigare räkenskapsperioder. I fondens kapital görs en stadgeenlig inflationsrättelse enligt konsumentprisindex 2022. Ur fondens överskott från tidigare räkenskapsperioder överförs 41 937 243,62 euro till fondens kapital.

– Överskotten i fonden för social kreditgivning 11 817,72 euro överförs till fondens kapital. Fonden avslutas 31.12.2022 och fondkapitalet 2 181 682,22 euro överförs.

– Stadens överskott 262 752 895,81 euro läggs till överskottet av eget kapital från tidigare räkenskapsperioder.

Förslagen ingår i bokslutet.

Behandling

Beslut

Stadsstyrelsen:

Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse

Undertecknande av bokslutet

Underskrifter samlas inte in vid mötet, utan stadsstyrelsens medlemmar ombeds underteckna bokslutet elektroniskt senast 30.3.2023.

Bilaga

- 1 TILINPÄÄTÖS 2022_allekirjoitettu
- 2 Raportti hyvinvointisuunnittelun toteuttamisesta 2022

Tilläggsmaterial

För kännedom